

Tid til planlegging, hvor blir den av?

– en undersøkelse blant barnehagelærere i PBL

Rapport 4/2024

Tid til planlegging, hvor blir den av?

– en undersøkelse blant barnehagelærere i PBL
Rapport 4/2024

Utgitt i seksjon for samfunn og analyse, august 2024

Saksansvarlig: Elise Wedde

Foto omslag: AdobeStock

Denne publikasjonen er utarbeidet i seksjon for samfunn og analyse i Utdanningsforbundets sekretariat.

Publikasjonen er forankret i Utdanningsforbundets politikk og verdigrunnlag, men er ikke behandlet i Utdanningsforbundets politisk ansvarlige organer før den blir offentliggjort.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag.....	4
1. Innledning.....	6
2. Om undersøkelsen.....	7
3. Resultater.....	8
Om barnehagelærerne.....	8
Om barnehagene	9
Organisering av tid til planlegging, for- og etterarbeid.....	10
Overtid og kompensasjon.....	14
Arbeidsoppgaver.....	18
Behovet for tid til planlegging	22
Konsekvenser	24
Barnehagelærernes planer for hvor lenge de vil jobbe i barnehage.....	25

Sammendrag

Arbeidstiden i barnehager innenfor tariffområdet PBL (Private barnehagers landsforening) reguleres i tariffavtalens kapittel 1 Fellesbestemmelser under punkt 4 Arbeidstid. Her reguleres blant annet barnehagelærernes rett til planlegging, for- og etterarbeid (planleggingstid) i punkt 4.7. Innenfor PBL-området er det også mulig å inngå avtaleavvik fra hovedbestemmelsen ved enighet mellom arbeidsgiver og tillitsvalgt. For å få oppdatert kunnskap om hvordan avtalen praktiseres, har Utdanningsforbundet gjennomført en spørreundersøkelse blant barnehagelærere i PBL-barnehagene. Resultatene av denne undersøkelsen presenteres i denne rapporten. Tilsvarende undersøkelse ble gjennomført i KS-området høsten 2023¹ og i Oslo kommune i januar 2024².

Arbeidstidsavtalen til barnehagelærere i PBL-avtalen skiller mellom bunden og ubunden tid. Ukentlig arbeidstid er 37,5 timer pr uke, hvorav 33,5 timer skal være lagt til barnehagen. De resterende fire timene av arbeidstiden kalles ubunden tid og er til planlegging, for- og etterarbeid. Det betyr i praksis at barnehagelærerne selv kan velge når og hvor de vil bruke de 4 timene til pedagogisk planlegging (ubunden tid). Likevel er det kun 39 prosent som oppgir at timene er plassert utenfor vaktplanen. 59 prosent oppgir at timene helt eller delvis er innplassert i vaktplanen.

Undersøkelsen viser at nær sagt alle (96 prosent) jobber mer enn 33,5 timer bunden tid, om enn i ulik grad. 37 prosent oppgir at det skjer ofte, mens 41 prosent oppgir at det skjer av og til. 18 prosent oppgir at det sjelden skjer. Sykefravær er den viktigste grunnen til at barnehagelærere må jobbe mer enn 33,5 timer bunden tid.

Barnehagelærerne har krav på overtid dersom de pålegges å jobbe mer enn 33,5 per uke på avdeling i barnehagen. Det er fordi de da til sammen jobber mer enn 37,5 timer. Undersøkelsen viser at dette ikke er betegnende for det som skjer i praksis. Kun én av tre får som hovedregel overtid, mens 41 prosent aldri får det. 27 prosent får det noen ganger.

Noe av grunnen til at barnehagelærere ikke får overtid når de jobber mer enn 33,5 timer bunden tid, er at tiden tas av ubunden tid, som er avsatt til pedagogisk planlegging. Undersøkelsen viser videre at kun seks prosent får igjen all tapt tid. I sum illustrerer dette en situasjon der barnehagelærernes planleggingstid «spises opp» og de sjelden verken får tatt igjen planleggingstid eller overtidsbetalt.

Undersøkelsen viser som forventet at barnehagelærerne først og fremst bruker tiden til å planlegge det pedagogiske arbeidet. Men de må også gjøre oppgaver som anses å ligge utenfor det planleggingstiden er ment for, blant annet kommunikasjon med foreldre (67 prosent bruker tid på det), administrative

¹ [rapport 03.2023 plantid arbeidstid barnehage.pdf \(utdanningsforbundet.no\)](#)

² [rapport 01.2024 arbeidstid barnehage oslo kommune.pdf \(utdanningsforbundet.no\)](#)

oppgaver (54 prosent), gjennomføring av foreldresamtaler (42 prosent), planlegging av personalmøter (36 prosent), rapportering til styrer (31 prosent) og veiledning eller oppfølging av medarbeidere (31 prosent). Kun én av ti sier at de kun bruker planleggingstiden til å utføre oppgaver planleggingstiden er ment for.

Tre av fire barnehagelærere svarer at omfanget av arbeidsoppgaver som ikke er direkte arbeid med barn har økt de siste fem årene. Barnehagelærere peker på en generell økning i krav om rapportering og dokumentasjon og spesielt i forbindelse med oppfølging av barn med vedtak eller andre behov som krever noe mer.

63 prosent av barnehagelærerne svarer at planleggingstiden sjelden eller aldri dekker behovet, og det blir pekt på at det først og fremst går ut over aktiviteter og prosjekter for barnegruppa (82 prosent), tilrettelegging for og oppfølging av enkeltbarn (75 prosent) og vurderingsarbeid (74 prosent). I sum er det det pedagogiske tilbudet til barna som rammes.

Samtidig er ikke bildet entydig. 36 prosent av barnehagelærerne opplever at de avsatte timene som oftest eller alltid dekker behovet og 43 prosent opplever at de får brukt tiden på en god måte.

Samlet viser resultatene at vilkårene for barnehagelærernes planlegging av det pedagogiske arbeidet i barnehagen er under et økende press. Dette går ut over kvaliteten i barnehagen og rammer til syvende og sist de barna som går der.

I undersøkelsen blir det også kartlagt hvor lenge barnehagelærere ser for seg å jobbe i barnehage. Resultatene viser at en relativt høy andel (34 prosent) ser for seg å slutte i løpet av 1–3 år. Det er kun 15 prosent som ser for seg å jobbe i barnehage mer enn 10 år til. Barnehagelærerne er nærmest unisont enige om at en styrking av grunnbemanningen er det viktigste for at de skal stå lengst mulig i jobb i barnehagen.

1. Innledning

Tid til forberedelser, refleksjon og faglig ajourføring er nødvendig for det pedagogiske arbeidet i barnehagen. En organisering av arbeidstiden som både gir pedagogene rom for dette, men også til samarbeid for pedagoger og personale, er viktig for kvaliteten i barnas barnehagehverdag.

Arbeidstiden for pedagogisk personale er regulert i tariffavtalens kapittel 1 Fellesbestemmelser under punkt 4 Arbeidstid.

I avtalens punkt 4.7 står det blant annet:

Den ordinære arbeidstid er 37,5 timer pr uke hvorav 33,5 timer pr uke skal være lagt til barnehagen.

Avtalen har siden 1997 regulert arbeidstiden til barnehagelærere og pedagogiske ledere i PBL-barnehagene. Selve avtaleteksten regulerer kun den bundne tiden. I og med at arbeidstiden samlet sett er 37,5 timer, er de resterende 4 timene avsatt til planlegging, for- og etterarbeid. Det betyr at barnehagelærere og pedagogiske ledere kan velge når de utfører sin planleggingstid og om de utfører sin planleggingstid i eller utenfor barnehagen.

Denne arbeidstidsordningen er den samme som de har i Oslo kommune, men skiller seg fra tariffområdet KS, som representerer resten av de kommunale barnehagene i Norge. I KS' tariffområde er all tid bundet innenfor 37,5 timers arbeidstid og styrer har styringsrett over når og hvor planleggingstiden skal utføres. Denne endringen kom etter en nemndskjennelse i 2011 og på tross av at barnehagelærerne ikke ønsket en slik en endring. PBL har i flere av de siste tariffoppgjørene krevd endringer lik KS sin arbeidstidsordning. Men Utdanningsforbundet har sammen med Fagforbundet motsatt seg en slik endring.

Temaet arbeidstid i barnehagen er tidligere blitt belyst og dokumentert blant annet i flere undersøkelser og rapporter, der undersøkelsen «Når plantid bare er en plan – rapport fra medlemsundersøkelse om arbeidstid i barnehage» ble gjennomført blant barnehagelærere innen KS-området (Utdanningsforbundet, 3/2023), «Planleggingstid under press – en undersøkelse blant barnehagelærere i Oslo kommune, 1/2024), «Tid til faglighet» (Utdanningsforbundet, 2015), «Undersøkelse av praktisering av SFS 2201» (Rambøll 2013) og «Tid til å være førskolelærer» (Respons 2013). Rapportene presenterer situasjonen slik den blir opplevd i barnehagene. Barnehagelærere beskriver en hverdag der for lav bemanning og mangel på vikarer fører til at de ikke får mulighet til å gjøre det faglige arbeidet på tilfredsstillende vis.

Denne rapporten presenterer resultater fra en spørreundersøkelse rettet mot barnehagelærere som er medlemmer i Utdanningsforbundet og som arbeider i en barnehage innen tariffområdet PBL. Formålet har vært å følge opp resultatene fra tidligere undersøkelser og sette søkelyset på hvordan avtalen fungerer i dag når det gjelder å kunne utføre et profesjonelt og kvalitativt godt arbeid.

2. Om undersøkelsen

Undersøkelsen ble gjennomført i januar 2024. Den ble sendt til samtlige som per januar 2024 var registrert som barnehagelærere ansatt i en barnehage innenfor tariffområdet til PBL i Utdanningsforbundets medlemsregister. Dette utgjorde til sammen 6 473 barnehagelærere. 28 av disse var registrert med ugyldig e-postadresse. Dette kan for eksempel skje dersom medlemmet skifter jobb uten at informasjon om det blir lagt inn i registeret. Av dem som åpnet undersøkelsen var det også 37 personer som viste seg var utenfor målgruppen, enten fordi de ikke jobbet i en PBL-barnehage lenger eller fordi de nå hadde stilling som styrer. Når disse trekkes fra, sitter vi igjen med et utvalg på 6 408. Av disse svarte 2 175 på undersøkelsen. Det tilsvarer en svarandel på 34 prosent.

Statistisk usikkerhet og feilmarginer

Det vil alltid være noe statistisk usikkerhet i forbindelse med en spørreundersøkelse. Både fordi en ofte ikke har hentet inn svar fra hele populasjonen, men også grunnet eventuelle skjevheter mellom de som inviteres til å delta og de som faktisk deltar. I denne undersøkelsen ble hele populasjonen invitert til å delta. At det ikke ble trukket et utvalg bidrar til å redusere usikkerhet. Usikkerheten i denne undersøkelsen er dermed først og fremst knyttet til svarprosent og eventuell skjevhet mellom de som valgte å delta og de som ikke gjorde det. I tillegg til svarprosent, har størrelsen på utvalget og svarfordelingen en betydning for hvor treffsikre resultatene er. Et lite utvalg der de fleste svarer det samme vil for eksempel kunne ha mindre feilmarginer enn et større utvalg der respondentene svarer ulikt. For å knytte det til vår undersøkelse, vil et utvalg på 2 175 respondenter hvor 95 prosent er enig i en påstand og 5 prosent er uenig, ha en feilmargin på 0,9 prosentpoeng, gitt at utvalget ikke er skjevt. Det betyr at man med 95 prosent sannsynlighet vil kunne si at mellom 94,1 og 95,9 prosent er enig i påstanden. Dersom 50 prosent av respondentene er enig og 50 prosent er uenig, vil feilmarginene ligge på 2,1 prosentpoeng. Hovedregelen for beregning av feilmarginer er at et lite utvalg der de fleste svarer det samme vil ha mindre feilmarginer enn et større utvalg der respondentene svarer ulikt.

3. Resultater

I dette kapittelet vil vi presentere resultatene fra undersøkelsen. Innledningsvis blir det gitt en kort beskrivelse av respondentene og av barnehagene de jobber i, etterfulgt av en presentasjon av funnene fra undersøkelsen.

Om barnehagelærerne

Her vil det bli gitt en beskrivelse av barnehagelærernes stilling og hva slags barnegruppe de jobber med.

Stilling

78 prosent av barnehagelærerne som har deltatt i undersøkelsen har stilling som pedagogisk leder. Videre har 21 prosent stilling som barnehagelærer. Blant de som oppgir å være ansatt i en annen stilling finner vi blant annet barnehagelektor, fagleder, fagpedagog og fagutvikler.

Tabell 1. Stilling. Antall og prosent

Stilling	Antall	Prosent
Pedagogisk leder	1692	78 %
Barnehagelærer	466	21 %
Annet	17	1 %
Total	2175	100 %

Barnegruppe

Nær halvparten av barnehagelærerne (45 prosent) i undersøkelsen jobber i en avdeling/gruppe med barn i alderen 3–6 år, også kalt en storebarnsgruppe. Omtrent like mange (42 prosent) jobber i en småbarnsgruppe, det vil si en avdeling/gruppe med barn i alderen 1–3 år. 12 prosent oppgir at de jobber i en aldersblandet barnegruppe.

Tabell 2. Respondenter fordelt på hva slags barnegrupper de jobber i. Antall og prosent

Barnegruppe	Antall	Prosent
Storebarnsgruppe	980	45 %
Småbarnsgruppe	921	42 %
Aldersblandet barnegruppe	268	12 %
Ikke oppgitt	6	0 %
Total	2175	100 %

Om barnehagene

Her vil det bli gitt en beskrivelse av barnehagene som respondentene i undersøkelsen jobber i. Nærmere bestemt barnehagenes størrelse og om pedagognormen er oppfylt eller ikke.

Størrelse på barnehagene

De fleste av barnehagelærerne som har deltatt i undersøkelsen (56 prosent) jobber i barnehager med mellom 51–100 barn. Videre jobber 25 prosent i barnehager med 50 eller færre barn, mens 18 prosent jobber i barnehager med 101 eller flere barn.

Tabell 3. Størrelse på barnehagen respondentene jobber i. Antall og prosent

Størrelse på barnehagen	Antall	Prosent
50 barn eller færre	547	25 %
51–100 barn	1227	56 %
101 eller flere barn	397	18 %
Vet ikke	1	0%
Ikke oppgitt	3	0%
Total	2175	100 %

Har barnehagene 50 prosent barnehagelærere?

Utdanningsforbundet har arbeidet målrettet over mange år for å nå målet om en pedagognorm i barnehagene, som innebærer en andel på minst 50 prosent barnehagelærere, og for å lovfeste en grunnbemanningsnorm for den totale bemanningen i barnehagene. Fra august 2017 ble pedagognormen skjerpet til ca. 43 prosent og det har blitt lovfestet en grunnbemanningsnorm som er gjeldende fra august 2018.³

Regjeringen har satt som mål at andelen barnehagelærere skal opp til 50 prosent i 2025 og 60 prosent i 2030. Det har lenge vært tverrpolitisk enighet om at det bør være minst 50 prosent barnehagelærere. Det lå som et mål i Solberg-regjeringens barnehagestrategi, regjeringsplattformen til dagens Støre-regjering og i kompetansestrategien for barnehagen, som gjelder fram til 2025.

43 prosent av barnehagelærerne i undersøkelsen oppgir at de jobber i en barnehage som har 50 prosent barnehagelærere. Motsatt oppgir 45 prosent at de jobber i en barnehage som ikke har det. 12 prosent er usikre på om barnehagen de jobber i har dette eller ikke.

³ Bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm i barnehagene. Ressurshefte 5/2018. Utdanningsforbundet

Tabell 4. Respondentene fordelt på barnehager som har og ikke har 50 prosent barnehagelærere. Antall og prosent

	Antall	Prosent
Har 50 prosent barnehagelærere	940	43 %
Har mindre enn 50 prosent barnehagelærere	983	45 %
Usikker	252	12 %
Total	2175	100 %

Organisering av tid til planlegging, for- og etterarbeid

I det følgende skal vi se nærmere på hvor stor andel av barnehagene som har inngått egen lokal arbeidstidsavtale, hvor mange timer barnehagelærerne har avsatt til planlegging og hvordan timene organiseres.

Har barnehagene egen lokal avtale?

Tillitsvalgte og styrer har i fellesskap anledning til å inngå en egen lokal avtale som regulerer en annen disponering av timene til planlegging, for- og etterarbeid. Resultatene viser at 18 prosent av barnehagelærerne i undersøkelsen jobber i en barnehage som har inngått avtale om det.

Tabell 5. Har barnehagen du jobber i en egen lokal avtale om en annen disponering av timene til planlegging, for- og etterarbeid? (Dette blir nærmere omtalt i hovedtariffavtalen.)

	Antall	Prosent
Ja	381	18 %
Nei	1327	61 %
Vet ikke	454	21 %
Total	2195	100 %

Vi ønsket å kartlegge hvor mange timer barnehagelærerne har avsatt til planlegging, for- og etterarbeid, og samtidig undersøke om det er forskjeller ut fra om de jobber i en barnehage med egen lokal avtale eller ikke. Som nevnt innledningsvis i rapporten, har tillitsvalgt og styrer / daglig leder i barnehager innenfor PBL anledning til å avtale en annen plassering og fordeling av timene mellom barnehagelærerne etter drøftinger, jf. vedlegg 6 i avtalen. Resultatene viser at andelen som har 4 timer eller mer avsatt til planlegging er noe lavere der det er inngått lokal avtale. Forskjellen er statistisk signifikant. Funnene tyder også på at inngåelse av en lokal avtale oftere innebærer færre, snarere enn flere planleggingstimer avsatt til den enkelte barnehagelærer.

Tabell 6. Hvor mange timer per uke har du avsatt til planlegging, for- og etterarbeid? Totalt og etter med og uten egen lokal avtale

	Prosent total (N: 2160)	Prosent lokal avtale (N: 389)	Prosent uten lokal avtale (N: 1331)
6 timer	1 %	1 %	1 %
5 timer	2 %	3 %	1 %
4 timer	82 %	77 %	85 %
3 timer	7 %	8 %	6 %
2 timer	5 %	7 %	4 %
1 time	3 %	4 %	3 %
Total	100 %	100 %	100 %

Er timene til planlegging, for- og etterarbeid fordelt likt?

Vi ønsket å vite hvor mange som jobber i en barnehage hvor partene har avtalt å fordele timene til planlegging, for- og etterarbeid ulikt mellom barnehagelærerne. Resultatene viser at de fleste (77 prosent) jobber i en barnehage der timene er fordelt likt. 18 prosent oppgir at timene fordeles ulikt i barnehagen de jobber i, mens 5 prosent er usikre på hvordan det gjøres. Barnehagelærere som jobber i en barnehage der det er inngått en egen lokal arbeidsavtale oppgir i mindre grad at timene er fordelt likt, sammenliknet med barnehagelærere i barnehager som følger sentral avtale. Forskjellen er ikke stor, men likevel statistisk signifikant.

Tabell 7. Har alle barnehagelærerne i barnehagen du jobber i like mange timer til planlegging, for- og etterarbeid?

	Prosent total (N: 2172)	Prosent lokal avtale (N: 391)	Prosent uten lokal avtale (N: 1327)
Ja	77 %	74 %	79 %
Nei	18 %	21 %	18 %
Vet ikke	5 %	5 %	3 %
Total	100 %	100 %	100 %

Innenfor eller utenfor vaktplanen?

Barnehagelærere og pedagogiske ledere kan velge når de utfører sin planleggingstid og om de utfører den i eller utenfor barnehagen. Det kreves derfor ikke at den ubundne tiden skal inn i noe vaktplan. Samtidig åpner PBL-avtalens pkt. 4.7, avsnitt fire, opp for at tillitsvalgte og styrer kan avtale at hele eller deler av tiden til planlegging, for- og etterarbeid (ubunden tid) kan legges til barnehagen. Dette gjelder hvis barnehagen har økt pedagogtetthet ut over lovens pedagognorm.

Vi ønsket å vite hvordan dette fordeler seg, og kartla derfor om timene til planlegging helt eller delvis var lagt innenfor eller utenfor vaktplanen. Resultatene viser at nærmere 60 prosent av barnehagelærerne enten har samtlige eller noen av timene plassert i vaktplanen. Tilsvarende oppgir 39 prosent at timene er organisert utenfor vaktplanen. Andelen som har samtlige eller noen av timene plassert i vaktplanen er høyest blant de som jobber i en barnehage som har inngått egen avtale i tråd med tariffavtalen. Forskjellen er statistisk signifikant. Samtidig er det verdt å merke seg at andelen som har noen eller samtlige av timene plassert i vaktplanen, også er høy der sentral avtale følges.

Tabell 8. Er noen av de fire timene du har til disposisjon til planlegging plassert i en vaktplan, eller er de plassert utenfor vaktplanen? Antall og prosent

	Prosent total (N: 2165)	Prosent lokal avtale (N: 388)	Prosent uten lokal avtale (N: 1336)
Ja, alle timene plassert i vaktplanen	46 %	50 %	44 %
Ja, noen av timene plassert i vaktplanen	13 %	17 %	11 %
Nei, alle timene utenfor vaktplanen	39 %	30 %	42 %
Vet ikke	3 %	4 %	2 %
Total	100 %	100 %	100 %

Faste tider eller tilpasset etter behov?

Å plassere timene utenfor vaktplanen, innebærer som nevnt at barnehagelærerne har ansvaret for å finne tid til å ta i bruk timene. Vi ønsket å vite mer om hvordan barnehagelærerne organiserer dette. Det mest vanlige blant barnehagelærerne er å tilpasse måten de organiserer timene til planlegging etter behov. 61 prosent oppgir at de gjør det. 31 prosent utfører planleggingsarbeidet til faste tider.

Tabell 9. Hvilken beskrivelse passer best for måten du vanligvis organiserer timene til planlegging på?

	Antall	Prosent
Jeg utfører planleggingsarbeidet til faste tider	258	31 %
Jeg har ikke faste tider, men tilpasser etter behov	509	61 %
Annet	64	8 %
Total	831	100 %

Vi ba barnehagelærerne gi en nærmere beskrivelse av hvordan de organiserer timene til planlegging, for- og etterarbeid. Fra beskrivelsene gitt av barnehagelærerne etterlates det et inntrykk av at mange tilpasser planleggingsarbeidet til barnehagens behov. Tid til planlegging viker dersom kollegaer er syke eller hvis spesielle arrangementer krever at flere av de ansatte er med barna. Samtidig gir også mange uttrykk for at fleksibiliteten er et gode ved at de bestemmer selv når de utfører planleggingsarbeidet. Flere trekker fram muligheten dette gir til å tilpasse arbeidet til familiesituasjonen. Følgende sitater er illustrerende:

Jobber ofte på kvelder, siden jeg vil være mamma for egne barn når jeg kommer hjem fra jobb.

Fordeler planleggingstiden slik det passer inn i min hverdag. Skriver ned tiden jeg bruker, slik at jeg vet at jeg bruker tiden jeg skal til planlegging.

Barnehagelærerne gir også beskrivelser av hvordan de organiserer planleggingsarbeid til faste tider. Flere har en ordning der de tar ut ubunden tid/planleggingstid før eller etter vaktene sine. Andre samler opp og tar ut en halv eller en hel dag samlet. Enkelte skriver at det settes inn vikar i forbindelse med at de tar ut planleggingstid, men inntrykket er ikke at dette er vanlig praksis. Følgende sitat er et eksempel på det:

Jeg har en fast dag annenhver uke, hvor jeg jobber med planlegging. Denne dagen blir dekket opp med vikar for meg på avdeling. Jeg opplever dette som positivt, da er det lettere for meg å jobbe konsentrert over tid.

Det samlede inntrykket er at barnehagelærerne finner måter å ta i bruk timene på, enten det er samlet eller spredt, i barnehagens lokaler eller hjemme. Samtidig er det også noen som oppgir at de sjelden får brukt tiden til planlegging. Inntrykket er at det ofte er fordi bemanningen er for dårlig.

Sammenhengende eller spredt tid?

Utdanningsforbundet har over lengre tid mottatt tilbakemeldinger om at barnehagelærere erfarer at det er vanskelig å få tatt ut planleggingstimene sammenhengende, noe som gjør planleggingsarbeidet unødige fragmentert. På bakgrunn av dette ønsket vi å undersøke omfanget, vel vitende om at det ikke er gitt at alle ønsker å ta ut timene sammenhengende. Resultatene viser at det mest vanlige er å jobbe 1–2 timer sammenhengende (41 prosent), men at det er stor variasjon. En andel på 12 prosent oppgir at de jobber mindre enn én time i strekk, mens 14 prosent jobber mer enn 4 timer sammenhengende. De fleste (91 prosent) av de som jobber mer enn 4 timer sammenhengende oppgir at de samler opp timene slik at de kan ta ut hele dager.

Tabell 10. Hvor mange av de avsatte timene til planlegging, for- og etterarbeid tar du som regel ut sammenhengende?

	Antall	Prosent
Mindre enn 1 time	257	12 %
1–2 timer	882	41 %
2–3 timer	307	14 %
3–4 timer	421	20 %
Mer enn 4 timer	293	14 %
Total	2160	100 %

Brukes tiden til planlegging, for- og etterarbeid til å samarbeide?

Vi ønsket å vite om barnehagelærerne samarbeider med andre i planleggingstiden sin. Resultatene viser at det i liten grad skjer. 82 prosent oppgir at det aldri eller sjelden skjer, mens 17 prosent oppgir at det skjer ofte. Én prosent oppgir at de alltid samarbeider med andre barnehagelærere i planleggingstiden sin.

Tabell 11. Hvor ofte bruker du noen av planleggingstimene i samarbeid med andre barnehagelærere / pedagogiske ledere?

	Antall	Prosent
Aldri	389	18 %
Sjelden	1393	64 %
Ofte	368	17 %
Alltid	21	1 %
Total	2171	100 %

Styreres innvirkning

Vi ønsket kunnskap om hvilken innvirkning styrere har på hvilke oppgaver barnehagelærerne skal gjøre i tiden til planlegging, for- og etterarbeid. Resultatene viser at 2 av 3 barnehagelærere oppgir at styrerne i liten grad gjør det. Motsatt oppgir én av ti at styreren i stor grad har innvirkning på hvilke oppgaver de skal løse.

Tabell 12. I hvor stor grad vil du si at styrer er involvert i hva du gjør i tiden du har avsatt til planlegging, for- og etterarbeid?

	Antall	Prosent
I svært liten grad	771	36 %
I ganske liten grad	677	31 %
I verken stor eller liten grad	497	23 %
I ganske stor grad	187	9 %
I svært stor grad	26	1 %
Vet ikke	16	1 %
Total	2174	100 %

Overtid og kompensasjon

Arbeidstidsavtalen til barnehagelærere skiller mellom bunden og ubunden tid. Bunden tid er satt til 33,5 timer, mens ubunden tid, som er tiden til planlegging, for- og etterarbeid, er satt til fire timer.

Dersom bunden tid er mer enn 33,5 timer, og de blir pålagt å jobbe ut over sin oppsatte vakt, har den ansatte krav på overtid. Vi ønsket kunnskap om hvordan dette praktiseres. Resultatene viser for det første at nær sagt alle (96 prosent) jobber mer enn 33,5 timer bunden tid, om enn i ulik grad. 37 prosent oppgir

at det skjer ofte, mens 41 prosent oppgir at det skjer av og til. 18 prosent oppgir at det sjelden skjer. 4 prosent oppgir at det aldri skjer.

Tabell 13. Hender det at du jobber mer enn 33,5 timer bunden tid?

	Antall	Prosent
Ofte	809	37 %
Av og til	885	41 %
Sjelden	398	18 %
Aldri	80	4 %
Total	2172	100 %

Hva er årsakene til at barnehagelærere må jobbe ut over bunden tid?

Sykefravær er den viktigste grunnen til at barnehagelærere må jobbe ut over normal arbeidstid. 92 prosent oppgir dette som en grunn. I tillegg oppgis uforutsette hendelser (33 prosent), fravær på grunn av møter eller kurs (28 prosent) og arrangementer som krever lengre vakter (20 prosent) som årsaker.

Tabell 14. Hva er som oftest grunnen(e) til at du må jobbe mer enn 33,5 timer på avdeling? (Flere svar mulig.) n: 2084

	Antall	Prosent
Sykefravær blant de ansatte	1924	92 %
Fravær blant ansatte pga. møter eller kurs	579	28 %
Arrangementer som krever lengre vakter	422	20 %
Uforutsette hendelser i barnegruppen	690	33 %
Annet	162	8 %

Får barnehagelærerne overtid?

32 prosent av dem som har jobbet mer enn 33,5 timer ubunden tid oppgir at de alltid har fått overtid for dette. 27 prosent oppgir at de har fått det noen av gangene, mens 41 prosent oppgir at de aldri har fått det.

Tabell 15. Får du overtid når du jobber mer enn 33,5 timer bunden tid?

	Antall	Prosent
Alltid	658	32 %
Noen ganger	569	27 %
Aldri	861	41 %
Total	2088	100 %

Tas tiden av ubunden tid?

Videre ønsket vi å undersøke om manglende overtid skyldes at tiden tas av ubunden tid, altså tiden som skal brukes til planlegging, for- og etterarbeid. Resultatene viser at 78 prosent oppgir at det alltid eller noen ganger gjør det.

Tabell 16. Når du ikke får overtid for å jobbe mer enn 33,5 timer bunden tid, er det fordi tiden tas av ubunden tid?

	Antall	Prosent
Ja, alltid	648	45 %
Ja, noen ganger	472	33 %
Nei	306	21 %
Total	1426	100 %

Får barnehagelærerne igjen ubunden tid?

Dersom tiden barnehagelærerne må jobbe ekstra tas av ubunden tid, bør de få tilbake tapt planleggingstid hvis ikke det skal gå ut over kvaliteten på det pedagogiske arbeidet. Likevel viser resultatene fra undersøkelsen at kun seks prosent får det. Hele 71 prosent oppgir at de enten kun får litt eller ikke noe igjen av den tapte tiden.

Tabell 17. Når du mister ubunden tid fordi du må jobbe mer enn 33,5 timer bunden; får du igjen den ubundne tiden på et senere tidspunkt?

	Antall	Prosent
Ja, jeg får igjen all tapt tid	69	6 %
Ja, jeg får igjen mesteparten av den tapte tiden	210	19 %
Ja, jeg får igjen litt av den tapte tiden	354	32 %
Nei, jeg får ikke igjen noe av tiden	439	39 %
Vet ikke	47	4 %
Total	1119	100 %

Konsekvenser av overtid

Når barnehagelærere jobber mer enn 33,5 timer bunden tid uten å få overtid, vil det enten gå på bekostning av tid til planlegging, for- og etterarbeid, eller medføre at den samlede arbeidstiden overstiger 37,5 timer. Vi ønsket å kartlegge hvor stor andel av barnehagelærerne som opplever at det går ut over tiden de har avsatt til planlegging. Resultatene viser at 63 prosent av barnehagelærerne vurderer at å jobbe mer enn 33,5 timer bunden tid går på bekostning av tiden til planlegging.

Tabell 18. Når du må jobbe mer enn 33,5 timer bunden tid, opplever du at det går på bekostning av tiden til planlegging?

	Antall	Prosent
Aldri	179	9 %
Sjelden	506	24 %
Som oftest	854	41 %
Alltid	465	22 %
Vet ikke	88	4 %
Total	2092	100 %

Vi ba barnehagelærerne om å utdype svaret sitt. 576 valgte å gjøre det. Barnehagelæreren tar opp flere sider knyttet til hvordan særlig bemanningssituasjonen spiller inn på muligheten til å få brukt tiden til planlegging, for- og etterarbeid på en god måte. Det gjennomgående temaet i svarene er misforhold mellom bemanning og oppgavene som skal løses. Fra disse har vi valgt å gjengi følgende sitater som illustrerer det mange av barnehagelærerne beskriver:

Arbeid hoper seg opp.

De andre ansatte trenger at jeg planlegger mer, men vi kan likevel ikke sende meg på ubunden tid når vi mangler personell, så vi blir satt opp mot hverandre og det er psykisk tungt. Til syvende og sist er det en endeløs ond sirkel.

Foreldresamtaler, dokumentering og planlegging blir under press (svært stressende), så det meste blir halvhjertet arbeid som kommer fra den tiden jeg klarer å ta ut.

Høyt sykefravær gjør at vi må hjelpe hverandre hele dagen (mer bunden tid) som resulterer i lav produktivitet.

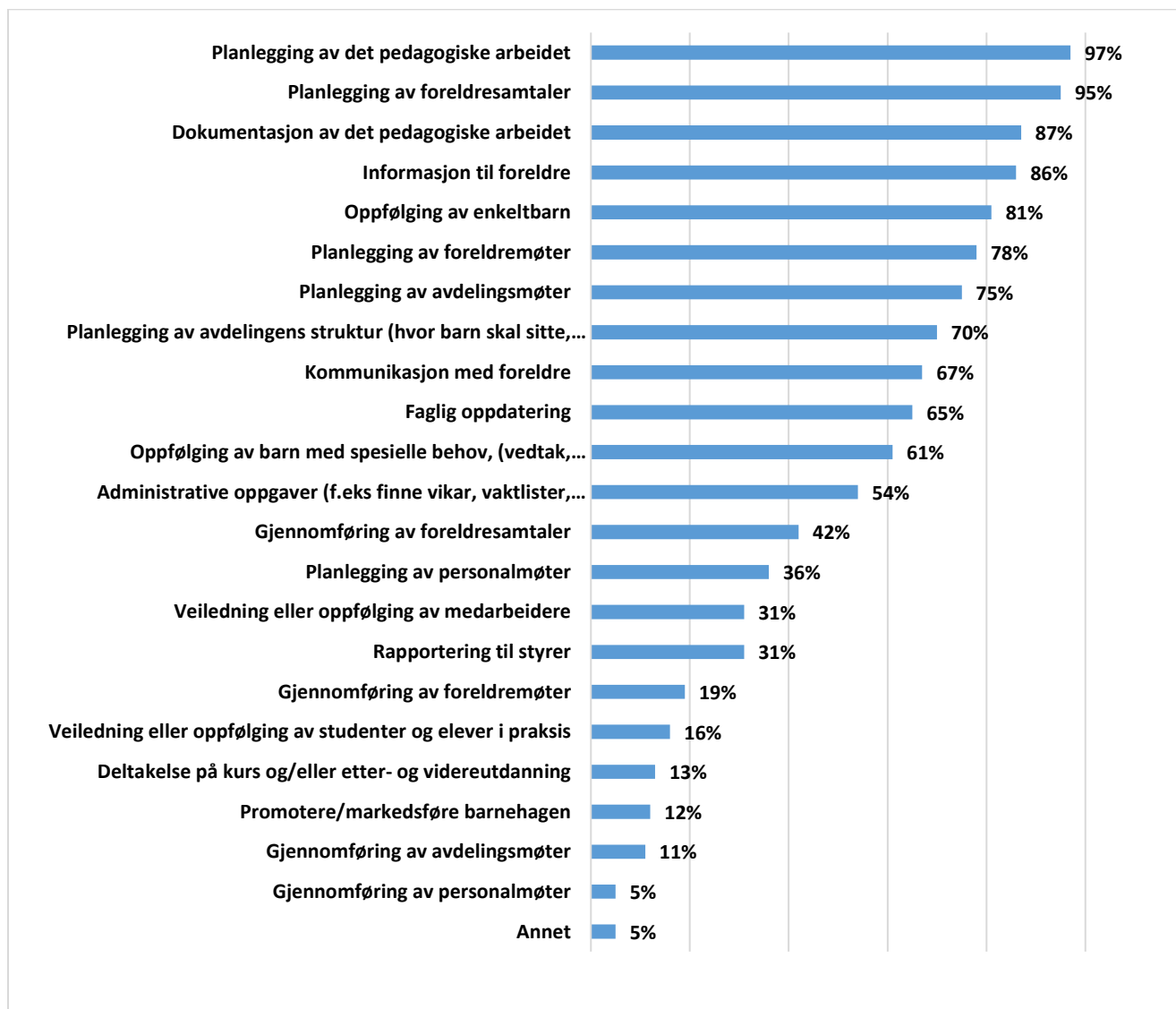
Flere faktorer som: Veiing av mat, sjekklister, matlaging fra bunnen av (uten tilstrekkelig hjelpemidler), sikkerhet, bestilling av mat, vedlikehold av bygg (male, vaske, gjentakende avviksregistrering), møtevirksomhet, oppfylle plantid som øvrige barnehagelærere har krav på, veiledning som nye barnehagelærere har krav på osv. gjør at det er umulig å ha en forutsigbar arbeidsdag med trygge rammer rundt planleggingstid.

Arbeidsoppgaver

I dette kapittelet skal vi se nærmere på hva barnehagelærerne bruker planleggingstiden til, hvor mye av tiden som går med til å gjøre andre oppgaver enn planlegging, samt hvordan dette har endret seg over tid.

For å få innsikt i bredden og omfanget av oppgavene barnehagelærere bruker planleggingstiden til å utføre, ba vi om at de krysset av for ulike typer oppgaver de bruker denne tiden til. Listen inkluderte både oppgaver vurdert som innenfor og utenfor det planleggingstiden er ment for. Som forventet bruker nær sagt alle (97 prosent) tiden til å planlegge det pedagogiske arbeidet. Dette ligger i kjernen av hva planleggingstiden er tiltenkt. Blant andre oppgaver som over 80 prosent bruker tid på, er planlegging av foreldresamtaler, dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet, informasjon til foreldre og oppfølging av enkeltbarn. Mer enn 70 prosent bruker tid på planlegging av hhv. foreldremøter, avdelingsmøter og avdelingens struktur (hvor barn skal sitte, organisering av turer o.l.). I tillegg bruker mange tid på faglig oppdatering (65 prosent) og oppfølging av barn med spesielle behov (61 prosent).

Oppgaver vi vil vurdere at ligger *utenfor* det plantiden er ment for er: kommunikasjon med foreldre (67 prosent bruker tid på), administrative oppgaver (54 prosent), gjennomføring av foreldresamtaler (42 prosent), planlegging av personalmøter (36 prosent), rapportering til styrer (31 prosent), veiledning eller oppfølging av medarbeidere (31 prosent), gjennomføring av foreldremøter (19 prosent), veiledning eller oppfølging av studenter og elever i praksis (16 prosent), gjennomføring av avdelingsmøter (11 prosent), deltakelse på kurs og/eller etter- og videreutdanning (13 prosent), promotere/markedsføre barnehagen (12 prosent) og gjennomføring av personalmøter (5 prosent).

Figur 1. Hvilke av følgende oppgaver gjør du i planleggingstiden? (Flere svar mulig.). N: 2171. Prosent.

Hvor mye av planleggingstiden som vanligvis går med på å gjøre andre oppgaver enn planlegging, for- og etterarbeid?

Barnehagelærernes mulighet til å planlegge det pedagogiske arbeidet blir begrenset både av omstendigheter som hindrer dem i å få tatt ut de avsatte timene, men også av andre oppgaver (enn planlegging, for- og etterarbeid) som må gjøres i denne tiden. Vi ba barnehagelærerne om å anslå hvor mye av planleggingstiden som vanligvis går med på å gjøre andre oppgaver. Resultatene bekrefter antakelsen om at de fleste barnehagelærere ofte ser seg nødt til å bruke planleggingstiden til å løse andre oppgaver, men at omfanget av det varierer. Kun 11 prosent oppgir at de ikke bruker noe av planleggingstiden til andre oppgaver enn det tiden er tiltenkt til.

Tabell 19. Kan du anslå hvor mye av planleggingstiden som vanligvis går med på å gjøre andre oppgaver enn planlegging, for- og etterarbeid? Antall og prosent

	Antall	Prosent
Mindre enn 1 time i uka	491	23 %
1–2 timer i uka	844	39 %
2–3 timer i uka	219	10 %
3–4 timer i uka	81	4 %
Jeg bruker ikke plantiden til andre type oppgaver	228	11 %
Vet ikke	307	14 %
Total	2170	100 %

Har omfanget av arbeidsoppgaver som ikke er direkte arbeid med barn endret seg?

Utdanningsforbundet har over flere år fått tilbakemeldinger om at omfanget av oppgaver som ikke er direkte arbeid med barn har økt. For å få kunnskap om det eventuelle omfanget av dette ba vi barnehagelærerne svare på hvordan utviklingen har vært de siste fem årene. Tre av fire oppga at omfanget av oppgaver som ikke er direkte arbeid med barn har økt. Kun to prosent oppga at det har minnet, og sju prosent oppga at det ikke har vært noen endring.

Tabell 20. Har omfanget av arbeidsoppgaver som ikke er direkte arbeid med barn endret seg i din jobb i løpet av de siste 5 årene? Antall og prosent

	Antall	Prosent
Ja, det har økt	1608	74 %
Ja, det har minnet	38	2 %
Nei, ingen endring	152	7 %
Vet ikke / ikke relevant	368	17 %
Total	2166	100 %

Hvilke oppgaver brukes det mer tid på?

Videre var vi også interessert i å få mer kunnskap om hva slags oppgaver det har blitt mer av. Derfor etterspurte vi eksempler på arbeidsoppgaver som er nye eller som har økt i omfang. 1 032 av barnehagelærerne i undersøkelsen valgte å gi eksempler.

Inntrykket er at en økning i barn med behov for tilrettelegging og økt krav til dokumentasjon i forbindelse med søknader om ekstra støtte, utgjør en stor del av det barnehagelærere bruker ekstra tid på.

Følgende eksempler fra to av barnehagelærerne illustrerer det mange viser til:

Antall søknader om ekstra ressurser og oppmelding til PPT har økt. Det er flere barn nå som viser tydelige behov for enten ekstra ressurs eller spesialpedagog. Slike søknader skal være detaljerte og det tar veldig mye tid å skrive.

Mer møter og kartlegging av barn med oppfølging. Flere og flere barn som strever med ulike ting og da blir det satt mer jobb på oss for å kartlegge og snakke om dette.

Barn med spesielle behov medfører ifølge barnehagelærerne også både mer foreldresamarbeid og veiledning av personalet. Dette er ting barnehagelærere oppgir at de bruker mer tid på. Det vises samtidig til at det ikke bare gjelder enkelte grupper av barn, men at det har vært en generell økning i krav og forventinger om tilrettelegging og oppfølging, uavhengig av om barnet har spesielle behov eller ikke.

En gjennomgående tilbakemelding er at sykefravær bidrar til at det går mye tid med til å hente inn vikarer, justere ukeplan på grunn av lavere bemanning og omorganisere barnegruppene.

Det er også en del barnehagelærere som peker på at oppgaver knyttet til matlaging, rydding og renhold har økt. En type oppgave som nevnes, er promotering/markedsføring av barnehagen. Dette er ikke noe som nevnes av mange, men som vi likevel synes det er relevant å ta med, både fordi det klart er en oppgave som ikke kommer barna til gode, men også fordi det er et eksempel på en utvidelse av hva som forventes at barnehagelærerne skal gjøre.

Oppgaver som delegeres fra styrer

For å få noe kunnskap om grenseoppgangen mellom styrer og barnehagelærernes arbeidsoppgaver spurte vi om hvilke oppgaver barnehagelærerne får delegert fra styrer. 1256 av barnehagelærerne i undersøkelsen ga oss eksempler på det. Administrative og praktiske oppgaver rundt daglig drift av barnehagen går igjen blant oppgavene som nevnes, men også oppgaver knyttet til barnehagefaglig kompetanse blir nevnt. Vi har tatt et utvalg av eksempler gitt av barnehagelærerne:

Sosiale medier, personalmøter, barnehagebasert kompetanseutvikling, organisering av dagen ved sykdom, ukeplan og aktivitetsplan for barnegruppene, halvårsplaner, møteplan, individuelle sommerbøker til barna, kartlegging av flerspråklige barn, matbestilling, medarbeidersamtaler, veiledning av kollegaer, måking, oppfølging av HMS, ordne vikar, vaktplan, økonomi og dokumentasjon.

Behovet for tid til planlegging

I dette kapittelet ser vi nærmere på barnehagelærernes behov for planlegging og deres vurdering av hvorvidt timene som er avsatt dekker behovet.

Dekker planleggingstiden barnehagelærernes behov for planlegging?

Vi ønsket å undersøke om de avsatte timene til planlegging dekker barnehagelærernes behov. Av svarene ser vi at så mange som 61 prosent oppgir at det sjelden eller aldri gjør det, mens 30 prosent oppgir at det som oftest eller alltid gjør det.

Tabell 21. Dekker timene som er avsatt til planlegging behovet ditt for planlegging? Antall og prosent

	Antall	Prosent
Alltid	37	2 %
Som oftest	745	34 %
Sjelden	1043	48 %
Aldri	340	15 %
Total	2165	100 %

Hvor mange timer trenger barnehagelærerne til planlegging og forberedelse?

Barnehagelærerne som oppga at timene avsatt til planlegging sjelden eller aldri dekker behovet de har for planlegging, ble bedt om å anslå hvor mange timer de har behov for. Svarene viser at 61 prosent ville fått dekket sitt behov dersom de fikk inntil to timer ekstra. 35 prosent, eller nær én av tre oppgir at de har behov for mellom tre til seks timer ekstra.

Tabell 22. Hvor mange timer til planlegging, for- og etterarbeid vil du anslå at du har behov for per uke? Antall og prosent

Timer	Antall	Prosent
5	221	16 %
6	575	42 %
7	224	16 %
8	211	15 %
9	6	0 %
10	24	2 %
Mer enn 10 timer	8	1 %
Vet ikke	112	8 %
Total	1381	100 %

Opplever barnehagelærerne at de får brukt tiden til planlegging, for- og etterarbeid på en god måte?

41 prosent av barnehagelærerne opplever at de i ganske eller i svært stor grad får brukt tiden avsatt til planlegging, for- og etterarbeid på en god måte. 27 prosent opplever at de i ganske eller i svært liten grad får det. 31 prosent opplever at de verken i stor eller liten grad får det.

Tabell 23. I hvilken grad opplever du alt i alt at du får brukt tiden til planlegging, for- og etterarbeid (ubunden tid) på en god måte? Antall og prosent

	Antall	Prosent
I svært liten grad	128	6 %
I ganske liten grad	396	18 %
I verken stor eller liten grad	673	31 %
I ganske stor grad	799	37 %
I svært stor grad	132	6 %
Vet ikke	28	1 %
Total	2156	100 %

Har barnehagelærerne tid til å holde seg faglig oppdatert?

Vi spurte barnehagelærerne om deres mulighet til å holde seg faglig oppdatert på områder de vurderer som viktige for sitt arbeid. Resultatene viser at de færreste klarer det. Kun én av ti svarer at de ganske eller stor grad gjør det.

Tabell 24. I hvilken grad har du tid til å holde deg faglig oppdatert på områder du vurderer som viktig for ditt arbeid? Antall og prosent

	Antall	Prosent
I svært liten grad	627	29 %
I ganske liten grad	849	39 %
I verken stor eller liten grad	459	21 %
I ganske stor grad	198	9 %
I svært stor grad	22	1 %
Vet ikke	17	1 %
Total	2172	100 %

Hvordan ville barnehagelærerne fordelt ekstra planleggingstimer?

Vi presenterte følgende situasjon å ta stilling til for barnehagelærerne; Barnehagen de jobber i får noen ekstra timer til planlegging som skal fordeles. Hvordan mener de dette bør gjøres? Skal timene fordeles likt mellom alle barnehagelærerne eller bør de fordeles ut fra det ansvaret de forskjellige har? Resultatene viser at barnehagelærerne er delt i sin oppfatning, men med størst oppslutning om å fordele timer ut fra ansvar.

Tabell 25. Se for deg at barnehagelærerne i din barnehage får noen ekstra planleggingstimer (i tillegg til de fire alle barnehagelærere ifølge avtalen allerede har). Hvordan mener du timene skal fordeles?

	Antall	Prosent
Planleggingstimene fordeles likt mellom alle barnehagelærerne	762	35 %
Planleggingstimene fordeles ut fra ansvar	1325	61 %
Vet ikke	73	3 %
Total	2160	100 %

Konsekvenser

I dette kapittelet skal vi se nærmere på konsekvensene av at barnehagelærerne ikke får tilstrekkelig tid til planlegging.

Hva får ikke barnehagelærerne planlagt?

Som vist tidligere oppga 61 prosent av barnehagelærerne at planleggingstiden sjelden eller aldri dekket behovet de hadde for planlegging. Disse fikk videre spørsmål om hvilke oppgaver dette går ut over. Resultatene viser at det går mest ut over aktiviteter og prosjekter for barnegruppa (76 prosent), tilrettelegging for og oppfølging av enkeltbarn (75 prosent) og veiledning og pedagogisk ledelse av øvrige personale (72 prosent). I sum er det det pedagogiske tilbudet som rammes.

Tabell 26. Hvis planleggingstiden ikke er tilstrekkelig, hva får du ikke planlagt godt nok med dagens planleggingstid? (flere svar mulig). Antall og prosent. N: 1365

	Antall	Prosent
Aktiviteter og prosjekter for barnegruppa	1125	82 %
Tilrettelegging for og oppfølging av enkeltbarn	1020	75 %
Vurderingsarbeid	1006	74 %
Veiledning og pedagogisk ledelse av øvrige personale	928	68 %
Tilrettelegging for og oppfølging av barn med spesielle behov	651	48 %
Forberedelse av møter	520	38 %
Samarbeid med hjelpeinstanser	374	27 %
Kommunikasjon med foreldre	303	22 %
Annet	62	5 %

Et gjennomgående tema i barnehagelærernes utdypende kommentarer til spørsmålet er at timene ikke strekker til, noe mange oppgir de løser ved å bruke fritiden sin til å jobbe gratis. At timene ikke strekker til synes dels å handle om at omfanget av oppgaver som må løses har økt samtidig som mulighetene til å bruke timene til det de er tiltenkt ikke er t til stede. Blant oppgaver som har økt i omfang og kompleksitet nevnes kravet til dokumentasjon, forventningen om å holde seg faglig dokumentert, tilrettelegging for barn med spesielle behov. Følgende to sitat kan illustrere situasjonen:

Generelt ikke nok tid, man gjør litt av alt og det som brenner mest. Oppfølging av enkeltbarn med og uten vedtak tar enormt med tid. Foreldre med store veiledningsbehov. Barnegruppa og personale som helhet lider under mangel på tid til å lage gode planer, aktiviteter, veiledning og refleksjonsarbeid. Masse flinke folk med mye kompetanse og drømmer om å drive en bedre barnehage for store og små, men dessverre mister man fort gnisten i kaoset.

Jeg kjenner at særlig biten med tilrettelegging for hele gruppen lider, selv om jeg ofte gjør dette på fritiden fordi jeg ellers ikke får gjort jobben min, som jeg er svært glad i, og får jeg ikke gjort en god jobb mister jeg både motet og motivasjonen og vil bare finne meg noe annet å gjøre. Jeg er ped.leder på 28. året og oppgavene og kravene (fra både myndigheter og foresatte) har bare blitt flere og flere, mens de 4 timene står på stedet hvil.

Barnehagelærernes planer for hvor lenge de vil jobbe i barnehage

I dette kapittelet skal vi se nærmere på hvor lenge barnehagelærerne ser for seg at de vil fortsette å jobbe i barnehage, og hva de mener vil kunne bidra til at de står lengst mulig i jobb.

Hvor lenge ser barnehagelærerne for seg å jobbe i barnehage?

På spørsmål om hvor lenge barnehagelærerne ser for seg å jobbe i barnehage, viser resultatene at det er en høy andel (34 prosent) som ser for seg å slutte i løpet av i 1–3 år. Denne andelen reduseres til 33 prosent hvis vi holder de som er 61 år eller eldre utenfor. Andelen barnehagelærere i denne aldersgruppen utgjør for øvrig kun 1,5 prosent. Videre oppgir 27 prosent at de ser for seg å bli i sju år eller mer. 22 prosent har ikke tatt stilling til hvor lenge de vil fortsette.

Tabell 27. Hvor lenge frem i tid ser du for deg at du vil fortsette å jobbe i barnehage? Prosent

	Antall	Prosent
1–3 år til	740	34 %
4–6 år til	351	16 %
7–10 år til	256	12 %
11–15 år til	132	6 %
Mer enn 15 år til	206	9 %
Vet ikke	484	22 %
Total	2169	100 %

Hva mener barnehagelærerne skal til for at de skal stå lengst mulig i jobb i barnehagen?

Vi ønsket å vite mer om hva barnehagelærerne selv mener må til for at de skal stå lengst mulig i jobb i barnehagen. Vi ba derfor respondentene i undersøkelsen om å krysse av for det de anser som de fem viktigste i en liste over flere på forhånd gitte alternativ.

Øverst på listen, altså det forholdet flest har valgt, er «økning av grunnbemanningen». Videre rangeres «bedre lønn» som nummer to etterfulgt av «faste vikarer». Tiltak som å jobbe deltid / redusert stilling har liten oppslutning. Det er heller ikke et ønske fra barnehagelærerne å få flere administrative oppgaver eller mindre tid med barna.

Tabell 28. Hva må til for at du skal stå lengst mulig i jobb i barnehagen? Velg de du anser som de fem viktigste. n: 2167. Prosent

	Antall	Prosent
At grunnbemanningen økes	1896	87 %
Bedre lønn	1445	67 %
Mulighet til å jobbe i redusert stilling med full lønnskompensasjon	873	40 %
Et godt arbeidsmiljø	762	35 %
Faste vikarer	706	33 %
Mulighet til å få et større ansvar for planlegging av barnehagens aktiviteter (flere planleggingstimer)	509	23 %
Mindre belastende arbeid	482	22 %
Mulighet til å kunne spesialisere meg faglig/videreutdanning	456	21 %
Mulighet til å dele det pedagogiske ansvaret med noen	438	20 %
Mer tid med barna	385	18 %
Økt anerkjennelse av min faglige kunnskap	363	17 %
Mer tid til bearbeiding og refleksjon	283	13 %
Bedre ledelse	228	11 %
Fysisk tilrettelegging av arbeidet	220	10 %
At det opprettes stillinger med mulighet for spesialisering	217	10 %
Mulighet til å jobbe deltid/ redusert stilling	176	8 %
Individuell tilpassing av arbeidet	154	7 %
Mulighet til å få flere administrative oppgaver	152	7 %
Mulighet til å få jobb som styrer	138	6 %
Større muligheter til å ta små pauser	135	6 %
Mulighet til å få mentor/veilederoppgaver	108	5 %
Større mulighet for å påvirke eget arbeid	93	4 %
Redusert tid med barna	72	3 %

Referanser

PBL Hovedavtale og hovedtariffavtale 2022–2024: <https://www.utdanningsforbundet.no/lonn-og-arbeidsvilkar/tariffavtaler/pbl-private-barnehagers-landsforbund/pbl-tariffavtaler/pbl-full-tariffavtale/>

Utdanningsforbundet (2024). Planleggingstid under press – en undersøkelse blant barnehagelærere i Oslo kommune Rapport 1/2024: <https://www.utdanningsforbundet.no/var-politikk/publikasjoner/2024/planleggingstid-under-press--en-undersokelse-blant-barnehagelarere-i-oslo-kommune/>

Utdanningsforbundet (2023). Når plantid bare er en plan – rapport fra medlemsundersøkelse om arbeidstid i barnehage. Rapport 3/2023: <https://www.utdanningsforbundet.no/var-politikk/publikasjoner/2023/nar-plantid-bare-er-en-plan--rapport-fra-medlemsundersokelse-om-arbeidstid-i-barnehage/>

Utdanningsforbundet (2018). Bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm i barnehagene. Ressurshefte 5/2018: <https://www.utdanningsforbundet.no/var-politikk/publikasjoner/2018/bemanningsnorm-og-skjerpet-pedagognorm-i-barnehagene/>

Temanotat

1/2024	Demokratisk deltagelse i skolen – lærernes, tillitsvalgtes og profesjonsfelleskapenes rolle
--------	---

Faktaark

1:2024	Utdanningsforbundets samarbeidsprosjekter med andre lærerfagforeninger
2:2024	Nøkkeltall for grunnskolen t.o.m. skoleåret 2023/24
3:2024	Emosjonelle og relasjonelle krav i arbeidslivet – barnehage- og grunnskulelærere sine erfaringar
4:2024	Bolognaprosessen – 25 år med modernisering av høyere utdanning i Europa
5:2024	Vold i arbeidslivet – kvinner mest utsatt
6:2024	Nøkkeltall for barnehagen 2023
7:2024	Vold og trusler i lærerhverdagen – rapporter om lærernes arbeidsmiljø
8:2024	FNs høynivåpanel om lærerprofesjonen – anbefalinger for å sikre alle en kvalifisert lærer

Rapporter

1/2024	Planleggingstid under press – en undersøkelse blant barnehagelærere i Oslo kommune
2/2024	Er læreplanen LK20/LK20S innført i norsk skule? Arbeidsplassstillitsvalde si vurdering

Ressurshefte

1/2024	Statsbudsjettet for 2024 – Utdanningsforbundets innspill og argumentasjon
2/2024	Utdanningsforbundets internasjonale samarbeid om organisasjonsutvikling

kunnskap *kommer*
ikke av seg selv